

ความเป็นมาของการจัดทำ มาตรฐานงานบริการ การแพทย์แผนไทย

Thai Traditional Medicine Promoting Hospital Standard

10 march 2024

ดร.รัชนี จันทรโกษ
ผู้อำนวยการสถาบันการแพทย์แผนไทย
กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

7 นโยบาย กระทรวงสาธารณสุข 2568

ยกระดับการสาธารณสุขไทย สูงภาพแข็งแรงทุกวัย เศรษฐกิจสุขภาพไทยมั่นคง

งานสาธารณสุขตามแนวพระราชดำริ
โครงการเฉลิมพระเกียรติ

เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพจิต
และบำบัดยาเสพติด

มีจิตอาสา / ชุมชนลือมรักษ์ /
ปรับปรุงโครงสร้าง

สร้างความเข้มแข็งเครือข่าย
สุขภาพภาคประชาชน

พรบ.อสม. / เพิ่มศักยภาพ อสม. /
ส่งเสริมสุขภาพเชิงรุกในชุมชน

พัฒนาศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพ
สู่ Medical & Wellness Hub

ยกระดับภูมิปัญญาไทย / สนับสนุน/ส่งเสริม/พัฒนา/เพิ่มโอกาสเติบโตของธุรกิจ/ ถ่ายทอดเทคโนโลยีชีวการแพทย์

1

ยกระดับ 30 บาท
รักษาทุกที่
เพิ่มการเข้าถึงบริการ

เชื่อมโยงข้อมูล / Telemedicine /
AI ทางไกลแพทย์ / ระบบบริการปฐมภูมิ

2

3

คนไทยห่างไกลโรค
และภัยสุขภาพ

เวชศาสตร์วิถีชีวิต / ปรับปรุงกฎหมาย /
วัคซีน HPV / คัดกรองมะเร็ง / มะเร็งครบ
วงจร / สุขภาพหนึ่งเดียว (One Health)

4

5

จัดระบบบริการสุขภาพ
เพื่อกลุ่มเปราะบาง
และพื้นที่พิเศษ

สถานชิวาภิบาล กุฎีชิวาภิบาล/
การผลิต Caregiver ในชุมชน

6

7

บริหารจัดการ
ทรัพยากรสาธารณสุข

พัฒนากฎหมาย ระบบสนับสนุน/
บริหารจัดการกองทุน และ งบประมาณ /
พัฒนาคุณภาพชีวิต/ sw. สีเขียว

นโยบายกระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2568

4. สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายสุขภาพภาคประชาชน

พัฒนากฎหมายเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของเครือข่าย เช่น พรบ.อสม. ให้ อสม. ได้รับความดูแลด้านประสิทธิภาพการปฏิบัติงาน สิทธิประโยชน์ และเพิ่มศักยภาพ อสม. ในการส่งเสริมสุขภาพเชิงรุกในชุมชน เพื่อส่งเสริมสิทธิด้านสุขภาพใน ปชช. ทุกกลุ่ม ให้สามารถดูแลสุขภาพตนเอง ครอบครัว ชุมชน เน้นการมีส่วนร่วมในการจัดการระบบสุขภาพชุมชนร่วมกับสหวิชาชีพ

5. จัดระบบบริการสุขภาพเพื่อกลุ่มเปราะบาง และพื้นที่พิเศษ

ยกระดับสถานชิวาภิบาล กุฎีชิวาภิบาล เพิ่มศักยภาพระบบบริการสุขภาพ และหน่วยบริการในพื้นที่ชายแดน เช่น ศูนย์การเรียนรู้สุขภาพชายแดน โรงพยาบาลชายแดน และส่งเสริมการผลิตและจ้างงานผู้ดูแลผู้ป่วย ผู้สูงอายุ ในชุมชน (Caregiver) เพื่อเพิ่มการดูแลสุขภาพกลุ่มเปราะบาง ในระดับพื้นที่

6. เพิ่มศักยภาพเศรษฐกิจสุขภาพสู่ Medical & Wellness Hub

สร้างความเชื่อมั่นอุตสาหกรรมท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ดูแลความปลอดภัยนักท่องเที่ยวในทุกมิติ สนับสนุนการยกระดับภูมิปัญญาไทย ให้มีคุณภาพระดับสากล และผลักดันเข้าสู่ตลาดระดับโลก ส่งเสริมการใช้การแพทย์แผนไทย สนับสนุน/ส่งเสริม/พัฒนา/เพิ่มโอกาสเติบโตของธุรกิจการแพทย์และสุขภาพ และขั้นตอนอนุมัติ / อนุญาต เพิ่มโอกาสการเติบโตของธุรกิจการแพทย์และสุขภาพ ส่งเสริมการต่อยอดงานวิจัย และการถ่ายทอดเทคโนโลยีสุขภาพ เทคโนโลยีชีวภาพทางการแพทย์

7. บริหารจัดการทรัพยากรสาธารณสุข

สนับสนุนการมีส่วนร่วมในการลงทุนกับภาคส่วนอื่น เพื่อพัฒนาการสาธารณสุข นโยบาย 50 เขต 50 sw. เพิ่มการเข้าถึงบริการสุขภาพ และพัฒนากฎหมาย ระบบสนับสนุนในการบริหารจัดการ sw. และระบบจัดซื้อจัดจ้าง พัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุน และงบประมาณอย่างยั่งยืน เพิ่มการผลิตแพทย์และบุคลากรด้านสาธารณสุข และพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างความมั่นคง ขวัญกำลังใจ และผลักดัน พรบ. ก.สธ. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ และพัฒนา sw. สีเขียว ปรับปรุงให้เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

นายแพทย์สมฤกษ์ จิงส์มาน
อธิบดีกรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก

กระทรวงสาธารณสุข
Department of The Traditional and Alternative Medicine

ยกระดับภูมิปัญญาไทย เพิ่มมูลค่าทางเศรษฐกิจสุขภาพ

กลยุทธ์ 3 สร้าง

- 1 สร้างความร่วมมือ**
โดยร่วมมือกับภาคีเครือข่ายบริการภาครัฐและเอกชน ทั้งในและต่างประเทศ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน การใช้ประโยชน์การแพทย์แผนไทย การแพทย์ทางเลือก สมุนไพร แบบครบวงจร
- 2 สร้างความเชื่อมั่น**
ด้วยการวิจัยประสิทธิผลและความปลอดภัยยาสมุนไพรในกลุ่มอาการที่พบบ่อย และบูรณาการสู่การใช้ประโยชน์ พัฒนานวัตกรรม เพื่อเพิ่มขีดความสามารถ ในการแข่งขัน และสื่อสารสู่การสร้างความรู้
- 3 สร้างมาตรฐานและยกระดับ**
บริการทางการแพทย์แผนไทย การนวดไทย การแพทย์ทางเลือก สมุนไพร เพื่อการสร้างภาพลักษณ์ และมูลค่าเพิ่มของผลิตภัณฑ์สมุนไพร การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ ด้วยการสร้างมาตรฐานให้เป็นที่ยอมรับ

มาตรฐานการจั้ดบริการการแพทยแผนไทย คือสิ่งสำคัญ

เพื่อให้หน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐทุกแห่ง
ใช้เป็นแนวทางในการจั้ดบริการ
การแพทยแผนไทยที่ได้คุณภาพ มีมาตรฐาน
สร้างความปลอดภัย มีการพัฒนาคุณภาพการ
จั้ดบริการการแพทยแผนไทยให้ดียิ่งขึ้น

สร้างแนวทางการปฏิบัติงานที่มีมาตรฐาน
มีความปลอดภัย สร้างความเชื่อมั่น
ทั้งผู้ร่วมวิชาชีพ และประชาชนที่มารับบริการ

ประชาชนได้รับบริการการแพทยแผนไทย
ที่มีคุณภาพมาตรฐานอย่างทั่วถึง
และเท่าเทียมกัน ทั่วทั้งประเทศ

ยกระดับการบริการการแพทยแผนไทย

มาตรฐานการจัดบริการการแพทย์แผนไทย คือสิ่งสำคัญ

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก
โดยสถาบันการแพทย์แผนไทย จึงจัดให้มีการประเมินการจัดบริการ
การแพทย์แผนไทย เพื่อสร้างความเชื่อมั่น ความน่าเชื่อถือ

และสร้างมาตรฐานให้งานการแพทย์แผนไทยทั่วประเทศ

**การประเมินมาตรฐานโรงพยาบาลส่งเสริมและ
สนับสนุนการแพทย์แผนไทยและ
การแพทย์ผสมผสาน (รพ.สส.พท.)**

ทิศทางการมาตรฐานการจัดบริการการแพทย์แผนไทย

2545

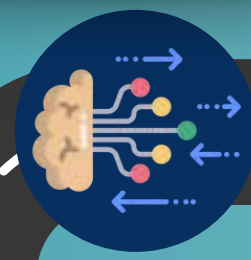
การดูแลสุขภาพด้วยองค์ความรู้ด้านการแพทย์แผนไทย เป็นส่วนหนึ่งของแผนพัฒนาสุขภาพแห่งชาติ ฉบับที่ 9

มุ่งส่งเสริม สนับสนุนการใช้สมุนไพรและแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐและเอกชน

2568

กรมการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือกฯ ร่วมกับ องค์การบริหารส่วนจังหวัด

มุ่งพัฒนางานบริการการแพทย์แผนไทยให้มีมาตรฐานทุกระดับ

2547

จัดทำมาตรฐานงานบริการการแพทย์แผนไทยในสถานบริการสาธารณสุขของรัฐ

เพื่อให้หน่วยบริการสาธารณสุขของรัฐทุกระดับ ทั้งโรงพยาบาลศูนย์ โรงพยาบาลทั่วไป โรงพยาบาลชุมชน และโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล

2551-2567

สถาบันการแพทย์แผนไทย รวบรวมข้อมูล อุปสรรคปัญหาจากงานบริการ โดยสำรวจหน่วยบริการทุกระดับ เพื่อยกระดับสร้างรากฐาน การจัดบริการแพทย์แผนไทยให้ทัดเทียมกับการจัดบริการอื่นๆ

มีการปรับปรุงมาตรฐานให้เหมาะสมกับงานบริการอย่างต่อเนื่อง

ปี 2567 องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เข้าร่วมการประเมินมาตรฐานฯ (sw.สส.พท.) กว่า 46 จังหวัด

องค์กรบริหารส่วนจังหวัด เข้าร่วมการประเมินมาตรฐานฯ (sw.สส.พท.) กว่า 46 จังหวัด จากทั้งสิ้น 63 จังหวัด

ผ่านการรับรองมาตรฐาน 1,891 แห่ง คิดเป็น 93% ของหน่วยบริการสังกัดอบจ.

ผ่านการประเมินมาตรฐานฯ ดังนี้
ดีเยี่ยม 975 แห่ง
ดีมาก 530 แห่ง
ดี 234 แห่ง
ผ่านเกณฑ์ระดับพื้นฐาน 152 แห่ง

จากข้อมูลถ่ายโอนภารกิจ สอน./sw.สต.ไปสู่ อปท.
ล่าสุดวันที่ 5 ต.ค. 2567 จากสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข, สวรส.)

เป้าหมาย ปี 2569

หน่วยบริการสาธารณสุขที่มีการจัดบริการ
คลินิกแพทย์แผนไทย ในสังกัดอบจ.
เข้าร่วมการประเมินมาตรฐานฯ (รพ.สส.พท.)
เพื่อสร้างมาตรฐานงานบริการในระดับปฐมภูมิ
อย่างมีคุณภาพ สร้างความน่าเชื่อถือในการรับ
บริการของประชาชน

THANK YOU!

For your attention